

PATVIRTINTA

Vilniaus kunigaikščio Gedimino progimnazijos
direktoriaus 2016 m. spalio 20 d. įsakymu

Nr. V-205

(Vilniaus kunigaikščio Gedimino progimnazijos
direktoriaus 2020 m. liepos 17 d. įsakymo

Nr. VT-52 (1.5) redakcija)

VILNIAUS KUNIGAIKŠČIO GEDIMINO PROGIMNAZIJOS PATYČIŲ PREVENCIJOS IR INTERVENCIJOS VYKDYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus kunigaikščio Gedimino progimnazijos (toliau – progimnazija) Patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos aprašas (toliau – tvarkos aprašas) parengtas vadovaujantis Patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo Vilniaus miesto bendrojo ugdymo mokyklose tvarkos aprašu, patvirtintu Vilniaus miesto savivaldybės Administracijos direktoriaus 2016 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. 30-1602.

2. Tvarkos aprašas nustato patyčių stebėsenos, prevencijos ir intervencijos vykdymą individualiu, klasės, progimnazijos lygmeniu.

3. Tvarkos aprašo paskirtis – padėti progimnazijos bendruomenei užtikrinti sveiką, saugią, užkertančią kelią smurto, prievartos apraiškoms aplinką, kuri yra psichologiškai, dvasiškai ir fiziškai saugi.

4. Tvarkos aprašas remiasi šiais principais:

4.1. į patyčias būtina reaguoti nepriklausomai nuo jų turinio (dėl lyties, seksualinės orientacijos, negalios, religinės ar tautinės priklausomybės, išskirtinių bruožų ar kt.) ir formos;

4.2. kiekvienas progimnazijos administracijos atstovas, pedagogas, švietimo pagalbos specialistas ar kitas darbuotojas, pastebėjęs ar sužinojęs apie patyčias, turi reaguoti ir stabdyti;

4.3. veiksmų turi būti imamasi visais atvejais, nepriklausomai nuo pranešančiųjų apie patyčias amžiaus ir pareigų, bei nepriklausomai nuo besityčiojančiųjų ar patiriančių patyčias amžiaus ir pareigų;

4.4. kiekvienas progimnazijos bendruomenės narys turi mokėti tinkamai reaguoti patyčių situacijoje.

5. Visi progimnazijos bendruomenės nariai (mokiniai, tėvai (globėjai, rūpintojai), administracijos atstovai, mokytojai, švietimo pagalbos specialistai bei kiti darbuotojai) pasirašytinai supažindinami su tvarkos aprašu.

6. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

6.1. Patyčios – tai psichologinę ar fizinę jėgos persvarą turinčio asmens ar asmenų grupės tyčiniai, pasikartojantys veiksmai, siekiant pažeminti, įžeisti, įskaudinti ar kaip kitaip sukelti psichologinę ar fizinę žalą kitam asmeniui.

6.2. Patyčios gali būti tiesioginės (atvirai puolant ir/ar užgauliojant) ir/ar netiesioginės (skaudinant be tiesioginės agresijos):

6.2.1. žodinės patyčios: pravardžiavimas, grasinimas, ujimas, užgauliojimas, užkabinėjimas, erzinimas, žeminimas ir kt.;

6.2.2. fizinės patyčios: mušimas, spardymas, spaudimas, dusinimas, užkabinėjimas, turtinė žala ir kt.;

6.2.3. socialinės patyčios: socialinė izoliacija arba tyčinė atskirtis, gandų skleidimas ir kt.;

6.2.4. elektroninės patyčios: skaudinančių ir gąsdinančių asmeninių tekstinių žinučių ir/ar paveikslėlių siuntinėjimas, viešų gandų skleidimas, asmeninių duomenų ir komentarų skelbimas, tapatybės pasisavinimas, siekiant sugriauti gerą vardą arba santykius, pažeminti ir kt.

- 6.3. Patyčias patiriantis vaikas – mokinys, iš kurio yra tyčiojamasi.
- 6.4. Besityčiojantysis/skriaudėjas – vaikas ar suaugęs, inicijuojantis patyčias ir/ar prisidedantis prie jų.
- 6.5. Patyčias patiriantis suaugęs – administracijos atstovas, pedagogas, švietimo pagalbos specialistas ar techninis darbuotojas, iš kurio tyčiojasi mokinys (-iai).
- 6.6. Patyčių stebėtojas – vaikas, matantis ar žinantis apie patyčias.
- 6.7. Patyčių prevencija – veikla, skirta patyčių rizikai mažinti, imantis progimnazijos bendruomenės narių (vaikų, administracijos atstovų, pedagogų, švietimo pagalbos specialistų, kitų darbuotojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) švietimo, informavimo ir kitų priemonių.
- 6.8. Patyčių intervencija – visuma priemonių, taikomų visiems patyčių dalyviams (patiriantiems, besityčiojantiems, stebėtojams), esant poreikiui įtraukiant jų tėvus (globėjus, rūpintojus).
- 6.9. Patyčių prevencijos ir intervencijos stebėsena – patyčių situacijos progimnazijoje stebėjimas, renkant, analizuojant faktus ir informaciją, svarbią šio reiškinio geresniam pažinimui bei valdymui, reiškinio tolimesnės raidos ir galimo poveikio prognozavimas.

II SKYRIUS

PATYČIŲ STEBĖSENA IR PREVENCIJA PROGIMNAZIJOJE

7. Patyčių prevencija ir intervencija yra svarbi progimnazijos veiklos dalis, kurios planavimu, organizavimu ir stebėsena rūpinasi progimnazijos direktorius, progimnazijos skyrių vadovai-direktoriaus pavaduotojai ugdymui, Vaiko gerovės komisijos nariai, klasių vadovai, direktoriaus pavaduotojai ugdymui, o jos vykdyme dalyvauja visi progimnazijos bendruomenės nariai.
8. Progimnazijos direktorius yra atsakingas už progimnazijos tvarkos aprašo parengimą, o progimnazijos skyrių vadovai-direktoriaus pavaduotojai ugdymui – už tvarkos aprašo vykdymą, stebėsenos rezultatais paremto kasmetinio progimnazijos patyčių prevencijos priemonių plano parengimą, jo pristatymą progimnazijai ir vykdymą.
9. Patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos įgyvendinimą kiekviename progimnazijos skyriuje koordinuoja progimnazijos direktoriaus įsakymu sudaryta kiekvieno skyriaus Patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo grupė iš nemažiau kaip trijų narių (toliau – vykdymo grupė), kuri kasmet:
 - 9.1. inicijuoja ir koordinuoja anoniminės vaikų apklausos vykdymą ir apibendrina jos rezultatus;
 - 9.2. surenka apibendrintus duomenis iš klasių vadovų ar direktoriaus pavaduotojų ugdymui dėl progimnazijoje fiksuotų pranešimų apie patyčias ir atlieka jų analizę;
 - 9.3. remiantis apklausos ir pranešimų apie patyčias analizės duomenimis, rengia patyčių prevencijos ir intervencijos priemonių planą;
 - 9.4. aptaria turimą informaciją, svarsto prevencijos ir intervencijos priemonių taikymo plano turinį Vaiko gerovės komisijos posėdyje;
 - 9.5. teikia siūlymus progimnazijos direktoriui ir / ar kiekvieno skyriaus vadovui-direktoriaus pavaduotojui ugdymui dėl patyčių prevencijos ir intervencijos priemonių įgyvendinimo progimnazijoje, progimnazijos darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo patyčių prevencijos ar intervencijos srityje ir kitais klausimais;
 - 9.6. teikia siūlymus progimnazijos direktoriui dėl progimnazijos tvarkos aprašo tobulinimo;
 - 9.7. atlieka kitus progimnazijoje tvarkos apraše numatytus veiksmus.
10. Klasės vadovai ir kiekvieno progimnazijos skyriaus vadovai-direktoriaus pavaduotojai ugdymui kasmet išanalizuoja ir apibendrina turimus pranešimus apie patyčias, informuoja progimnazijos skyriaus Vykdyto grupės narius, koordinuojančius vykdymo tvarką, apie prevencijos, intervencijos taikomų priemonių rezultatus klasėje, teikia kitą svarbią informaciją, susijusią su patyčiomis.

III SKYRIUS PATYČIŲ INTERVENCIJA PROGIMNAZIJOJE

11. Visais įtariamų ir realių patyčių atvejais kiekvienas progimnazijos administracijos atstovas, mokytojas ar švietimo pagalbos specialistas, kitas darbuotojas reaguodamas:

11.1. įsikiša įtarus ir/ar pastebėjus patyčias – nutraukia bet kokius tokį įtarimą keliančius veiksmus;

11.2. primena vaikui, kuris tyčiojasi, progimnazijos nuostatas ir elgesio taisykles;

11.3. jei vaikui reikia pagalbos, kreipiasi į pagalbą galinčius suteikti asmenis (tėvus (globėjus, rūpintojus) ar progimnazijos darbuotojus) ar institucijas (pvz., policija, greitoji pagalba);

11.4. informuoja klasės vadovą apie įtariamą ir/ar įvykusias patyčias bei pateikia turimus įrodymus ir / ar visą disponuojamą informaciją apie atvejį;

12. Klasės vadovas gavęs informaciją apie įtariamą ir/ar įvykusias patyčias:

12.1. išsiaiškina situaciją, nustato, ar tai patyčių atvejis;

12.2. organizuoja individualius pokalbius su patyčių dalyviais, informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus), esant poreikiui kviečia juos dalyvauti pokalbiuose;

12.3. vykdo tolesnę patyčių situacijos stebėseną;

12.4. užpildo pranešimo apie patyčias formą (2 priedas); ją perduoda atitinkamo progimnazijos skyriaus Vykdomo grupės pirmininkui.

13. Užpildytą pranešimo apie patyčias formą progimnazijos skyriaus Vykdomo grupės pirmininkas registruoja to progimnazijos skyriaus Patyčių registracijos žurnale (3 priedas), kuris saugomas jo kabinete.

14. Nesibaigus patyčių situacijai ir / ar esant sudėtingesnei situacijai klasės vadovas ir progimnazijos skyriaus Vykdomo grupės pirmininkas inicijuoja progimnazijos skyriaus Vykdomo grupės posėdį, o prireikus ir Vaiko gerovės komisijos posėdį.

15. Progimnazijos skyriaus Vykdomo grupė ar Vaiko gerovės komisija, įvertinusi turimą informaciją:

15.1. numato veiksmų planą (gali būti individualūs pokalbiai su skriaudėju, skriaudžiamuoju, stebėtojais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), klase, kt. priemonės), supažindina su jo nevykdymo pasekmėmis skriaudėją ir jo tėvus (globėjus, rūpintojus); esant poreikiui koreguoja veiksmų planą;

15.2. informuoja progimnazijos skyriaus vadovą-pavaduotoją ugdymui apie esamą situaciją;

15.3. vykdo plane numatytas veiklas, stebi, analizuoja, organizuoja pakartotinius susirinkimus situacijos įvertinimui.

16. Progimnazijos bendruomenės nario, įtariusio patyčias ar liudijusio patyčių atvejį, gavusio apie jas pranešimą, kreipiasi į mokinio, patyrusio patyčias, klasės vadovą, kuris imasi veiksmų, numatytų tvarkos apraše.

17. Vaikui pasityčiojus iš administracijos atstovo, mokytojo, švietimo pagalbos specialisto ar kito darbuotojo, asmuo pastebėjęs ir / ar įtaręs patyčias turėtų informuoti progimnazijos direktorių, kuris imasi progimnazijos tvarkos apraše ar kituose progimnazijos dokumentuose numatytų veiksmų.

18. Administracijos atstovui, mokytojui, švietimo pagalbos specialistui ar kitam darbuotojui pasityčiojus iš vaiko, asmuo pastebėjęs ir / ar įtaręs patyčias turėtų informuoti progimnazijos direktorių, kuris imasi progimnazijos tvarkos apraše ar kituose progimnazijos dokumentuose numatytų veiksmų.

19. Progimnazijos direktorius, sužinojęs apie progimnazijos darbuotojo patiriamas patyčias arba progimnazijos darbuotojo tyčiojimasi, privalo nedelsiant imtis priemonių.

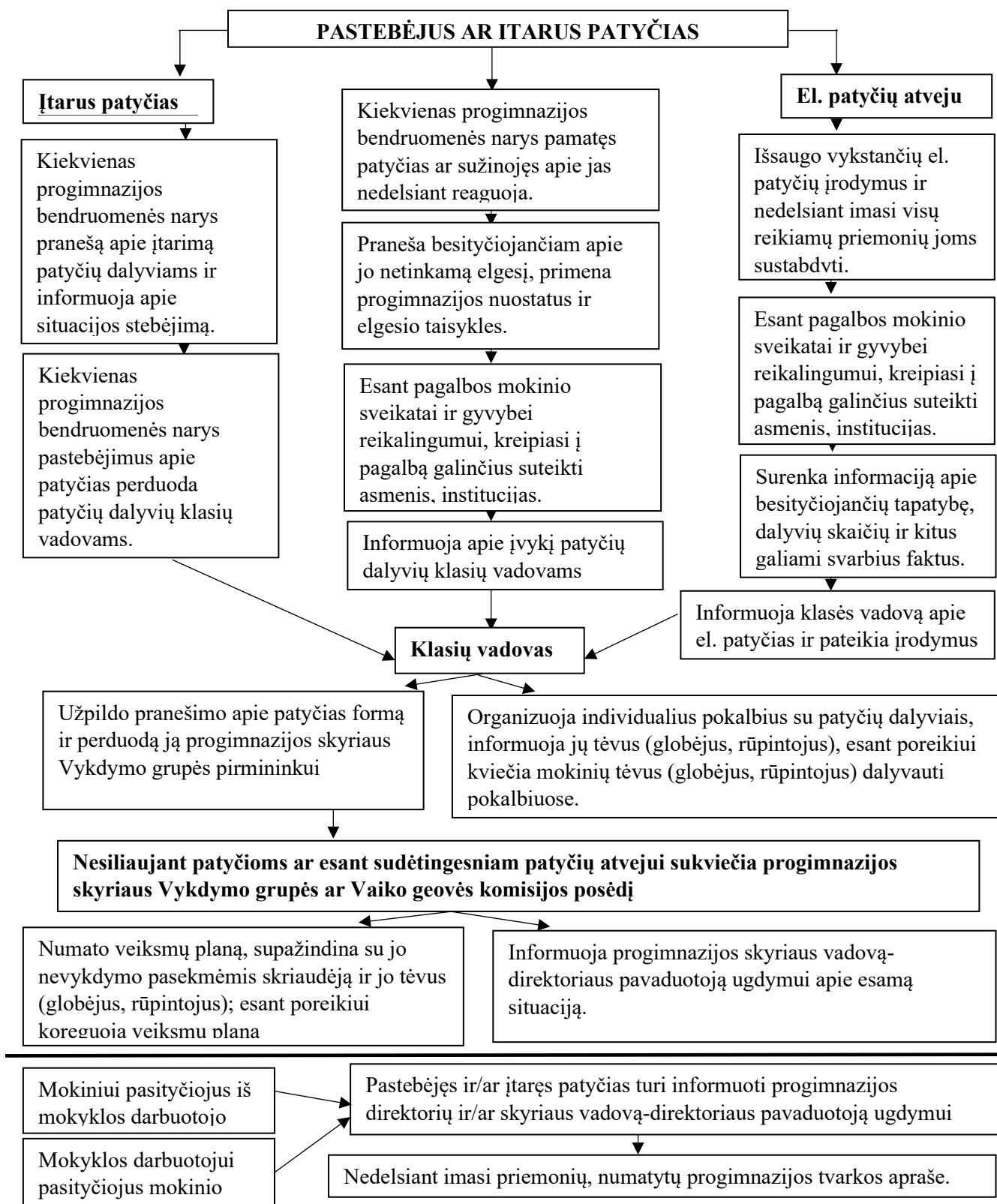
20. Kitiems patyčių dalyviams pagal individualius poreikius progimnazijos teikiama švietimo pagalbos specialistų ar pedagogų pagalba.

IV SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

21. Visi dokumentai, esantys vaiko asmens byloje, ir duomenys, susiję su vaiku ir jo asmeniniu gyvenimu yra konfidencialūs ir naudojami tik tiek, kiek tai būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas, užtikrinti vaiko teises ir teisėtus interesus.

**VILNIAUS KUNIGAIKŠČIO GEDIMINO PROGIMNAZIJOS
 REAGAVIMO Į PATYČIAS IR PAGALBOS JOMS ĮVYKUS PLANAS**

VILNIAUS KUNIGAIKŠČIO GEDIMINO PROGIMNAZIJA
PRANEŠIMO APIE PATYČIAS FORMA

Pranešimo data

Ugdymo įstaigos pavadinimas Vilniaus kunigaikščio Gedimino progimnazija

Bendrieji duomenys:

Kam pranešta apie patyčias:	
Kas pranešė apie patyčias:	
Kada įvyko patyčios (data, val.):	
Kur įvyko patyčios:	
Kokia patyčių forma naudota ar įtariama, kad buvo naudota:	
☐ Fizinės: vaiko užgauliojimas veiksmais (pargriovimas, įspyrimas, kumštelėjimas, spjaudymas, daiktų atiminėjimas ar gadinimas, plaukų pešiojimas ir pan.);	
☐ Socialinės: įvairūs gąsdinantys, bauginantys gestai, ignoravimas, siekiant parodyti, kad vaikas yra nepageidaujamas ar atstumiamas;	
☐ Elektroninės: patyčios vykstančios elektroninėje erdvėje: socialiniuose tinkluose, kitose vietose internete, naudojant mobiliuosius telefonus (nemalonių žinučių arba elektroninių laiškų rašinėjimas, skaudinantis bendravimas pokalbių kambariuose, vaiko asmeninio gyvenimo detalių viešinimas, tapatybės pasisavinimas ir pan.).	
☐ Kiti (įrašyti)	<i>pastebėjimai</i>
Ar yra žinomas tokio elgesio pasikartojimas:	

Duomenys apie patyčių dalyvius:

Vaiko, <u>patyrusio patyčias</u> vardas, pavardė, amžius, klasė:	
Vaiko/-ų, <u>kuris tyčiojosi</u> vardas, pavardė, amžius, klasė:	
Vaiko/-ų, <u>stebėjusio patyčias</u> vardas, pavardė, amžius, klasė:	

Išsamesnė informacija apie įvykį:

--

Mokyklos pedagogo ar kito darbuotojo elgesys šioje patyčių situacijoje:

--

Veiksmų po įvykio, planas su:

Vaiku patyrusiu patyčias:	
Vaiku, kuris tyčiojosi:	
Stebėtojais:	
Patyčių dalyvių tėvais:	
Kitais mokyklos darbuotojais:	
Kita (įrašyti):	

